

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefranțate nu se primesc. Manuscrisurile se retrimit.
INSERATE se primesc la **ADMINISTRAȚIUNEA** în Brașov și în **redacțiile** Birourilor zărilor:
 în Viena: N. Duker Nachf., Max. Augenthaler & Emanuel Lasner, Heinrich Sobalek, Rudolf Kossak, A. Oppelka Nachf., Anton Oppelka;
 în Budapesta: A. V. Seidendorfer, Ekstein Bernat, in Brașov: Barotyl & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o săptămână 60 c., o lună 120 c., o săptămână 60 c.
 — Publicări mai dese decât tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o săptămână 10 c., sau 30 ban.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 8 fl., pe trei luni 5 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
 Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etajul I.
 Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 c.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 c. v. a. sau 15 bani. — Acăt abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 166.

Brașov, Joi 27 Iulie (9 August).

1900.

Sfătuirile dela Ratot.

În zilele acestea de întâmplări extraordinare, ce agită o lume întregă, nu e mirare, decât au rămas uitate miseriile dualiste ale monarhiei noastre. Publicul „patriotic“ și „nepatriotic“ a început să se dedea cu aceste miserii, și de câțva timp nimeni nu și-a mai bătut capul nici cu formulele și planurile lui Szell, nici cu ale lui Koerber — afară pôte de scribi lui Banffy, cari nu lasă să treacă nici o zi, fără de a se hărțui cu Szell, temutul rival al mareșalului curții, și cu ómenii lui.

Acum de-odată publicul poliglot al monarhiei noastre își aduce aminte, că cestiunea pactului austro-ungar încă nu e rezolvată și că alte multe și grave cestiuni de viață politice, naționale, economice și financiare sunt tot așa de rău incurcate, ca mai înainte. Efectul acesta a fost produs de visita ce a făcut-o ministru-președinte austriac Koerber colegului său Coloman Szell la moșia acestuia din Ratot.

Acastă vizită s'a întâmplat Duminică și, firesce, ea a dat naștere multor combinațiuni, mai ales sciinduse, că șeful guvernului austriac a plecat din Ratot direct la curtea din Ischl și că curând după el va merge acolo și ministru-președinte Szell.

Trebue că se pregătesce ceva deosebit de cătră dirigitorii destinelor celor două state dualiste — își dice fiă-cine — căci altfel n'ar fi umblat Koerber tocmai pe căldurile aceste mari pe la Ratot și n'ar fi chemați éráși ambii miniștri conducători la curtea din Ischl.

Așa este și trebue să fiă mai ales după ce ne-am apropiat mult de toamnă, când se vor numera éráși bobocii, ce i-a produs dela închiderea parlamentelor încóce înțelepta politică dualistă. Crisa, ce-i drept, pare a privi de-o camdată mai de aproape numai pe Austria, și deci s'ar păré, că Ungaria jócă până una altă numai rolul unui spectator cu diferite sentimente. Dér de fapt politica celor două guverne merge mână în mână. Și pentru-ca și în viitor se pótă merge așa, Koerber a făcut visita la Ratot.

Unii oficioși, fără îndoială din motivul, ca se nu deștepte bănueli la Slavii din Austria, s'au grăbit cu asigurarea, că la Ratot nu s'a discutat și nu s'a luat nici o hotărîre mai însemnată privitoare la politica actuală, și că cei doi miniștri-presidenți s'au sfătuit numai cum se serbeze într'o formă amândouă guvernele aniversarea a 70-a a zilei nasterii monarhului, cum se se pună capăt atacurilor îndreptate de camerele de comerț austriace în contra industriei maghiare și în fine cum se procedă de aci încolo în cestiunea emigrărilor Evreilor din România, care până acuma în Austria a fost alt-fel tratată ca în Ungaria.

Pôte să se fi vorbit la sfătuirea dintre Szell și Koerber și despre v'una din aceste întrebări mărunte, său și despre toate, cu toate că nu în-

țelegem ce ar fi mai avut să hotărască deosebit în afacerea emigrărilor evreiesc din România, după-ce această a fost rezolvată chiar de cătră guvernul român, de nu cum-va cei din Viena și Pesta s'ar gândi a veni în alte privințe în ajutorul uneltirilor alianței israelite.

Dér nu pôte avé trecere nici aceea asigurare oficioasă, după care ministru-președinte Szell s'ar feri așa de mult de orî-ce influințare a raporturilor din Austria. Credem, că este mult mai precaut, decât ca să se espună a o face pe față. Dér între patru ochi câte nu se pot dice și discuta, mai ales când se sfătuesce un Ungur c'un Neamț, și când cel dintâiu se numesce Szell, despre, care se scie, că dintre toate partidele austriace simpatiséză cu Nemții și doresce să-i vadă éráși la cârma statului.

E prea mult angajată Ungaria la crisa din partea de dincolo a monarhiei, prea mult e supusă influinței încurcăturilor de acolo, decât ca Szell în conferența sa cu Koerber să fi putut încunjura orî-ce discusiune asupra mijlócelor, ce ar puté să restabilească stările normale în Austria. De sigur, că au vorbit mult despre toate acestea, ba Szell va fi dat și sfaturii colegului său austriac cum ar puté să iésă mai bine la cale cu constituțiunea, dér va fi adaus, că acesta e părerea lui numai și nu vré să influințeze. Il va fi încuragiat, cum admit unele din foile guvernamentale, să continue încercările sale de împăcare și să lase să se mai certe Cehii cu Nemții până ce se vor sătura, căci Ungaria deocamdată mai pôte aștepta, până ce parlamentul din Viena va puté funcționa regulat, de-óre-ce „ea și-a scutit interesele economice pe câțva timp;“ și până la 1903 se pôte pregăti binișor la teritoriul vamal deosebit.

Limbagiul acesta e, fără îndoială; mai franc și mai sincer, dér tare ne temem, că nici sfaturile înțeleptului și precautului dela Ratot nu vor ajuta nimic, nici Austriei, nici Ungariei, până ce politica de hegemonie nu va face loc unui sistem cinstit de egală îndreptățire națională în monarhia dualistă.

Doliul Italiei.

Astăzi va fi transportat din Monza cadavrul Regelui Umberto și mâne se va face înmormântarea.

Ceremonia funebra a înmormântării — spune o telegramă din Roma — va avé însemnatatea unei mari manifestațiuni naționale. Vor participa delegațiuni dela toate regimentele, așa încât serbarea va avé un caracter militar pronunțat. Imediat după ceremonie, care va avé loc înaintea prânzului, sicriul se va depune la Panteon.

Catafalcul va avé forma unui mormânt antic, ér cupola, învélită cu flor negru, va fi luminată de cinci sute de lămpi incandescente. În jurul catafalcului ard o sută două-zeci de lumânări. Pórta de intrare este decorată cu imortale, laur și chiparoși. Coróna anticilor regi longobarți, sim-

bolul demnității regale italiene, va fi depusă pe sicriul lui Umberto.

Luni s'au întrunit *corpurile legiuitoare italiene* spre a da espresiune doliului de care este cuprins parlamentul din incidentul morții dureróse a Regelui Umberto.

În Senat a decurs manifestația de doliu fórte demn și serios. Și în Cameră ea a început în mod demn, s'a terminat însă în mod mai puțin demn, gălăgios.

După deschiderea ședinței Camerei, președintele a ținut un discurs în memoria Regelui asasinat. Toți deputații s'au ridicat de pe scaunele lor și au ascultat, stând în picioare, discursul. Președintele *Villa* díse, că prin graiul lui vorbesce graiul întregului popor, care a iubit și a binecuvântat pe Regele Umberto. El își exprimă adénea indignare asupra cosmopolitismului sélbeteș și setos de sânge, care sugrumă orî ce ideal al vieții omenesci și nu se înfórá nici chiar dinaintea regicidului (Vii aplause). Citéză cuvintele, ce le-a rostit Regina Margareta dinaintea cadavrului soțului său: „El a fost bun, n'a făcut nicî-odată nimé-nui vr'un rău. Cea mai mare crimă a seculului s'a sêvêșit contra lui“. (Vii aplause). Regele Umberto a privit ca o gloriă a guvernului său de a se ocupa de sórtea celor de rând și jos puși. Iubirea cătră lucrători a fost motivul conducător al vieții sale. *Luadar se silesc brutalii seclerați de a nimici pe acel factor puternic, ce se numesce monarhia italiană. (Aplause îndelungate). Regele nu móre!* (Strigări: *Trădescă Regele!*) Sângele martirilor întăresce credința celor rămași în viață (Aplause sgomotóse). Regele Umberto reînvie în fiul său, care pune coróna sângeróșă pe cap spre a-și împlini fără témă și cu aceeași credință ca și tatăl său misiunea păcii și a dreptății (Aplause). Continuitatea de drept și morală a monarhiei va stă în vigóre neatinsă de atacurile unei secte criminale. (Aplause. Strigări: *Trădescă Regele!*)

Vorbesce apoi ministru-președinte *Saracco* dícând, că se alătură cu totă inima la vorbirea președintelui. El încheie dícând, că e de lipsă a se lua măsură tarî și energice, ca nu cumva în umbra și sub pretextul libertății să fiă résturnată ordinea statului (vii aplause).

Ambele discursuri au fost primite de Cameră cu aplause îndelungate. După vorbirea ministrului-președinte însă s'au ridicat în contra programului stabilit între președinte și grupurile Camerei, mai întâiu social-democratul *Curati* și apoi republicanul *Pantano*, pentru-ca în numele partidelor lor să espriime condurerea, dér să facă tot odată și óre-cari reserve politice. Până ce a vorbit *Curati* a fost tăcere, dér îndată ce a început să vorbescă *Pantano*, dícând, „oă grupul lui se alătură sincer la durerea țării“, s'au auđit voci: „Lacrămi de cocodil! Destul, fățarnicule, destul!“ Atunci *Pantano* strigă ironic cătră cei din centru: „Noi nu exploatăm oa și voi crima!“ Atunci de-odată se ridicară partea cea mai mare din deputați și strigară din toate părțile: „Dați-l afară! Afară cu acest fariseu! N'avem lipsă de condurerea vóstră! Afară cu *Pantano!*“ Acesta, la provocarea presidentului și-a retras mai în urmă cuvântul, cu toate acestea sgomotul nu încetă și strigările: „Afară cu el!“ continuau.

Atunci președintele aduse curând la votare propunerile, ca în cinstea memoriei Regelui Umberto sala Camerei să rămână

6 luni decorată cu emblemele de doliu; ca biroul presidului să predea adrese de condolențe Regelui Victor Emanuel și Reginei véduve; și ca regelui răposat să i-se ridice un monument, — ér îndată după primirea acestor propunerî închise ședința.

Incidentul din cameră a făcut o impresiune deprimătoare asupra publicului numeros, ce asista pe galerii și pe tribune.

Representantul Regelui Carol la înmormântarea Regelui Umberto este, precum seim, ministrul de rășboi *Iacob Lahovari*. El a sosit în Roma alaltăeri Luni, dimpreună cu adjutantul său, locotenentul Ghica. I-s'a făcut o primire prea frumoasă oficială, despre care diarul „Universul“ primmesce următoarea telegramă din Roma:

Ađi de dimineța la óra 6.40 a sosit în Roma generalul *Lahovari*, ministrul de rășboi român, care va lua parte la înmormântare. El a fost primit la gară de generalul *San-Marziano*, ministrul de rășboi al Italiei și de mulți ofițeri superiori. O companie din regimentul 64 de infanterie cu drapel și musică a dat onorurile militare. La gară se afla și personalul legațiunii române. Când trenul a întrat în gară, musica a intonat imnul regal român. Cu același tren a sosit și *Alexandru Catargi*, ministrul României la Roma.

După-ce s'a dat jos din tren, generalul *Lahovari* a trecut trupele în revistă și după aceea s'a dus în sala de așteptare, unde s'a întreținut în mod fórte afabil cu ministrul de rășboi și cu ofițerii italieni. Apoi generalul *Lahovari* a luat loc într'o trăsură regală, însoțit de adjutantul său, locotenentul Ghica. Fú condus la „Grand hotel“, unde guvernul i-a pregătit un apartament. Sosind în „Grand hotel“, garda i-a dat onorurile militare, prezentând armele și sunând din trompete. Generalul *Lahovari* și locotenentul Ghica erau îmbrăcați în mare uniformă cu decorațiuni. În tot parcursul până la gară la Grand hotel publicul a salutat cu simpatie pe reprezentantul regelui României la înmormântarea regelui Umberto.

Mâne, Joi, se va oficia la catedrala catolică din Bucuresol un *Requiem* pentru odihna sufletului Regelui Umberto. La acest Requiem va asista și Regele Carol, care va merge anume c'un tren special dela Sinaia. După serviciul religios, ce se va oficia de episcopul catolic, Monseniorul *Hornstein*, va urma o recepțiune la legațiunea italiană, unde ambasadorul *Marchiz Beccaria d'Incisa* va primi condolențele.

Cinci-șeci de mii de ómeni au peregrinat Duminică la Monza spre a defila dinaintea cociugului Regelui Umberto. Ađi, Mercuri, după amiađi cadavrul va fi transportat dela vila regală direct la gară, de unde va pleca la Roma, unde va sosi Joi la 6 și 1/2 óre dim.

Toate stégurile regimentelor militare vor fi duse la Roma, asemenea și standartele. Fiă-care comandor face serviciu la stégul său. 16,000 soldați vor lua parte la înmormântare. Afară de această vor lua parte toți șefii autorităților de stat și comunale din totă Italia. Minicipiul din Roma va desfășura o deosebită pompă. Primarul Romei va merge în calésca istorică, ce s'a folosit și la înmormântarea lui Victor Emanuel II. Carul funebru va fi tras de opt cai cu îmbrăcăminte roșiă și cu rețele negre. Caii vor fi duși de pađi îmbrăcați în negru. Carul funebru va fi același, care a dus cociugul lui Victor Emanuel. Pe când

conductul se va pune în mișcare spre Pantheon, vor fi trase clopotele de pe Capitoliu și Monte Citorio. Pentru cheltuelile înmormântării casa regală dă un milion de lire.

La dorința expresă a casei regesci italiene, comuna orașului Monza i-a cedat locul, unde a fost asasinat Regele Umberto, pentru a-se zidi acolo bisericuță.

Până acum s'au cetit lângă sicriul Regelui 98 de priveghiuri. Toți preoții au refuzat primirea onorariului de 10 franci. Papa s'a învoit, ca rugăciunea compusă de Regina văduvă Margarita în memoria și pentru odihna sufletului Regelui Umberto să se cetească în toate bisericile. Faptul, că Vaticanul a manifestat față cu tristul incident cea mai mare simpatie față cu familia regescă a făcut în țară cea mai bună impresiune. Papa a trimis Reginei Margareta nu numai o telegramă de condolență, ci și o scrisoare autografă prin cardinalul Ferrari.

Toți episcopii Italiei au fost avisați să ia parte la toate festivitățile de doliu, ér preoții să celebreze parastase în biserică pentru Regele Umberto. Vicarul general a pus la dispoziția în Roma nu numai toate bisericile, ci și pe toți preoții.

„Tribuna“ din Roma asigură, că justiția cunoșce totă organizarea complotului; toți anarhiștii arestați fac parte din ael complot; este dovedit astăzi, că Malatesta era șeful acelu complot.

Volnicile dela Sanislău.

(Coresp. part. a „Gazetei Transilvaniei“.)

— Din Sătmar, Iulie 1900.

În 2 August, ziua de St. Ilie, era să se țină în Sanislău adunarea generală a despărțământului Sătmar al Asociațiunii și adunarea Reuniunii învățătorilor din Sătmar din diecesa Oradiei-mari, împreunate cu concert și petrecere, dăr organele administrative n'au conces adunarea despărțământului Asociațiunii pe motivul, că fiind două adunări, se vor întruni atâția Români, încât ei nu pot garanta de vițtu lor, (a Românilor) de cumva ar fi atacați de Maghiari. Auți, d-le Bartha, unde-i cultura cea mare, cu care te fălesci?

Și ca să pôtă reuși cu planul lor, mărturisit de ei, — ca să zădărnicească manifestăția românească la granița românismului, ordinul de oprire s'a înmănat în cele din urmă directorului despărțământului care, fiind bolnav pe pat, n'a putut face pașii necesari și așa adunarea despărțământului Asociațiunii a rămas neținută, deși a fost anunțată de timpuriu, s'a convocat în deplină regulă și s'au respectat, cu un cuvânt, toate formele legale, prezentându-se în solgăbirului până și statutele aprobate de ministeriu, ba și programul concertului.

Dăr cu atâta nu s'au îndestulit inimici noștri, ci au interzis și concertul și petrecerea tot pe asemenea motive, comunicate comitetului arangiator cu o zi înainte de termin. Alergat'au la pretură să revôce decisiul, dăr nu: Pentru ce n'au ținut adunarea la codru (sic!) și pentru ce n'au trimis invitații maghiare și pe la „măriile lor?“ Vice-șpanul la care s'a apelat în persoană s'a ținut morțiș pe lângă hotărîrea solgăbirului. În hotărîrea acăsta solgăbirăescă dată în scris s'a mai adaus și motivul ridicul, că „în invitare (la concert și petrecere) nu-i arătat, decât nu cumva din suma venitelor nu se va destina o parte și în folosul particular al unor membri?“ — ér în alt loc: „un concert și un bal pur românesc ar puté se-i îndemne și aște pe locuitorii maghiari din comună și giur la o demonstrațiune contrară“...

În așa împrejurări sosese ziua adunării! Des de dimineță se strînge lume multă la Sanislău, alérgă Români noștri cu drôia. Conducătorii telegrafază la ministrul protestând în contra oprirei, ôspeții vin din toate părțile indignați până la estrem; aflând de volnicia ne mai pomenită,

vedea-i și pe cei mai indiferenți, cum li se urocă sângele în obraz, stringându-și pumnii; Români din Sanislău și jur umblau în sus și 'n jos, blăstămând injuria făcută.

La 7 $\frac{1}{2}$ ore se celebră s. liturgiă, cântând corul preparanților din Oradea spre mulțămirea și bucuria sufletescă a tuturor celor de față. După acăsta s'a sântit școala nouă, un zid frumos, fala Sanislăuanilor. Se începe apoi adunarea învățătorilor înaintea unui număr frumos de dômne, domni și țărani.

Eșind din biserică, unde s'a ținut adunarea, cei întruniți au fost întâmpinați și petrecuți de musica țeranilor din Hotoan cu „Deșteptă-te Române“ în curtea școlei, unde erau întinse mesele. În decursul banchetului s'au rostit mai multe toast, din cari s'a văduț indignarea mare, de care eram cuprinși cu toții. În urmă vorbi și d-l Lucaci. Vorbirea însufleșită a acestuia a stors lacrimile sutelor de țărani, cari ne-au impresurat, ca să audă, ce dicit Români; ôspeții adunați din Sătmar, Biharia și Selagiu, — fără de țeran — au fost la 4—500.

Notez, că cei 2 pretori din Carei cu un tâlmăciu au fost tot-déuna de față, precum și un locotenent de gendarm, érá vre-o 50—60 gendarmi băjbăiau pe toate stradele Sanislăului, (și totuși solgăbirul a dicit în decisiunea prin care a oprit adunarea, că „autoritatea administrativă nu pôte lua asupra sa răspunderea pentru susținerea ordinii și pentru scurțimea timpului lipsindu-i forța armată corăspundătoare.“)

În fine cătră orele 6 sosese telegrama dela ministrul, care s'a înmănat pretorului în ascuns. Văduțu-se strimtorat, a jucat pe „marinimosul“ și „grațios“ a conces (!) petrecerea, dăr aici văduțu mai multe costume cu tricolorul nostru iubit, éráși au éșit din sârte, și au demandat să depărteze tricolorul, dăr neascultând de poruncă, s'a repeșit d-l solgăbirul la o domnișoră și cu ochii întorși de furie îi rupe tricolorul dela brâu, — și cu fața acăsta „eroică“ patria maghiară era mântuită!

Etă, D-le Redactor! de ce sunt capabili Maghiarii noștri cei culti. Apoi să nu dicit, că sunt civilizații orientului?! Dăr pentru Români din Sătmar a fost o lecțiă bună, — mulți s'au treșit din amorțelă! Ore până când vom fi huiduiți și batjocuriți, încât nu putem ține nici adunări culturale?

Simțul românesc în Sătmareni n'a porit, nici n'a peri.

În fine încheiu, amintind, că s'a făcut protest la ministrul de interne și arătare la comitetul central al Asociațiunii în Sibiu, cerându-i să întrevină în cauză la forurile mai înalte.

n.—n.

Agentura „Asociațiunii“ din Sasca montană.

Oravița, în 6 Aug. 1900.

Pentru-ca descrierea, ce o face zelosul ocnariu Al. Băiș în numărul de ér al prețuitei „Gazete“, să fie mai bine înțelă și nu cum-va în care-va privință réu interpretată, aflu de lipsă a da puține mai de aprôpe explicațiuni.

Sasca montană aparține despărțământului Oraviței și, precum acest despărțământ, întocmai așa și acăsta Agentură promite a face onore poporului și inteligenței noastre naționale — după de tot succesele lor începute, prin cari se inaugurară.

Prea iubitul și în aceste părți adénc veneratul nostru vechiu luptător național V. Babeș, aflându-se în recreațiune aici la locul de cură așa numit Valea-băii (Bánya völgy), a fost invitat la adunarea din Sasca și, spre nespuse bucuria a tuturor, s'a înfășiat și a petrecut două zile în mijlocul iubitorilor săi, cari în patru rânduri, tot în absența sa l'au ales deputat la Dietă, și — printre cari de vr'o doi ani mére se răspândea, că nu se mai află între cei vii! Și s'a înfășiat neprevestit, prin surprindere, lând cuvântul de două-ori în adunare, odată spre a esplica originea și sco-

pul sublim al Asociațiunii, și apartinerea sa ca membru pe vițtu, dela întemeierea ei, și participarea sa activă la lucrările ei dela prima ei adunare gen. în Brașov la 1862, la care densusul a călătorit din Viena, și a avut rolul de raportor finanțial, recomandând decî după experiența sa de aprôpe 40 de ani acăsta steauă luminătoare a noastră celei mai zelose și puternice sprijiniri a tuturor Românilor de bine. La urmă a luat cuvântul pentru de a aprēja cele trei, de tot bine potrivite prelegeri practice, ce s'au ținut, și cari atât de bine au ilustrat folosul Asociațiunii și al organizațiunii ei pentru poporul român; toate acestea în aplausele entusiaste ale mulțimei, care mai fără excepțiune s'a înscris în lista de membri ai Asociațiunii.

Decî nici înfășurarea sa și a mulțimei, nici ovațiunile, ce i-s'au făcut bărbatului iubirii și doririlor noastre, n'au avut alt scop, decât a servi sublima nisuință culturală a Asociațiunii. Chiar și numărôsele și frumoșele toasturi dela banchetul, ce a urmat, numai acestui scop au fost închinat.

Mâne-ți, Lună, s'a făcut o interesantă excursiune la Cărbunari, și de-acolo în încântătoare vale „la Mănăstire“, unde s'a luat prânțul în umbra codrului, pe erbă verde, din îngrijirea și ospitalitatea părintelui paroch Groșșan și a mult amabilei dômne preotese.

Au fost într'adevăr două zile frumoșe și solemne.

Serbările dela Abrud.

II.

Societatea pentru crearea unui fond de teatru român.

Creată de-o samă de ômeni însufleșiți, cari voiau să dea nêmului românesc dintr'odată tot ce-i lipsia, Societatea pentru crearea unui fond de teatru român a ajuns ați să preocupe pe toți, cari se interesază de progresul nêmului nostru. E un fenomen destul de rar la noi, dăr cu atâta mai îmbucurător, când vedem, că o idee destul de abstractă pentru împrejurările, în cari trăim, a putut prinde nisce rădăcini atât de adénci. Modesta Societate de adineacrea posedă ați un capital de peste un șfert de milion de corône.

Cred, decî, că e o datorință a noastră să ne ocupăm de acăsta Societate și mai ales acum după succésul ei strălucit material și moral dela Abrud. Din adunarea din ast an am putut învăța multe.

Locul unde trebuie discutată sôrtea și viitorul acestei Societăți e, bine înțeles, adunarea ei generală, care se ține în fiecare an. Dăr la o astfel de adunare e și timpul prea scurt și terenul prea nepregătit pentru o discuțiă aprofundată. E adéverat, că harnicul Comitet al Societății se ocupă în întrunirile sale mult și totdeuna el e acela, care aduce propunerile de valôre înaintea adunării. Dăr în Comitet sunt numai câți-va inși și e bine, ca într'o cestiune de interes comun, nêmul întreg să aibă cuvânt. De aceea locul întâi, unde trebuie discutate astfel de cestiuni, e presa noastră. În presă pôte fiesce-cine să-și espună părerile sale, așa „cum îl taiă capul;“ ele sunt bine primite, decât isvorăsc din inimă curată. O idee nasce altă idee și astfel calea cea bună va fi indicată de sine. Comitetul central va ține sémă de acești articoli și îi va fi cu mult mai ușor, după ce i-a debătut în ședințele sale, să vie înaintea adunărilor anuale cu propunerii mai ample și mai importante.

Așa cum sunt ați statutele, drepturile Societății se restrîng la aceea de-a crea un fond de teatru românesc. Crearea unui teatru românesc nu stă în puterea Societății. Ar trebui Societatea disolvată și creată una nouă cu statute noue. Cunoșcem deja destul de bine pe Unguri, decât să ignorăm, că statutele acestea nu ar fi aprobate. Ce e decî de făcut? Tot ce putem face e deocamdată să strîngem parale și de aici încoala.

Dăr putem face și mai mult.

Strinsul paralelor a fost greu până acuma. De ați înainte paralele să string de

sine. Capitalul e deja atât de mare, încât el se sporesce anual cu 10,000 de corône, decî de două-ori pe atâta, cât a adus cea mai reușită adunare generală, cea dela Abrud. Decă nu s'ar mai pune nici un finic la fond, el singur ar cresce în decurs de 25 de ani la cifra de un milion de corône.

Societatea trebuie decî să caute alt teren de muncă, acuma când terenul pe care muncea până acum e deja aprôpe esplotat. Terenul acesta nu trebuie să escludă pe cel de până acuma și trebuie să fie conform statutelor.

Care e el?

Adunarea din Abrud ni-l'a arătat. Succesul material al acestei adunări, ori cât de brilliant ar fi el — am văduț țărani de rând venind la d-l protopop P. Popovici cu vorbele: „scrie-mă și pe mine domnule cu 5 corône, și eu vréu să dau!“ — el dispare față de rezultatul moral. Fără să vorbesc de alte, concertul din Abrud a fost mai mult decât o reprezentațiă de diletanți, mai mult decât un concert obișnuit, el ar fi putut fi dat cu succés în oricare centru musical al Europei. Acest concert a fost deja un început de teatru românesc. Și — bine să băgăm de sémă — din încassările ce s'au făcut s'au acoperit șpeșele enorme, cari au fost necesare pentru aducerea și întreținerea unui cor de 24 de persoane din Brașov și s'a mai dat și un venit curat societății.

Cred, că acest fapt ne învață îndea-juns ce avem de făcut. La toate adunările viitoare să se insceneze un ciclu de reprezentații — trei sau patru — la cari să conlucreze toți artiștii noștri și câți-va artiști mari din România, cari din întâmplare se vor afla de sigur totdeuna la fața locului. Aceste reprezentații să fie arangiate de comitetul Societății, pe risicul propriu. Societatea nu riscă în cașur de acestea nimic, căci decă într'adevăr ar reuși să se adune toate puterile noastre artistice la un ciclu de reprezentații, totă lumea românească din Ungaria și Ardeal ar fi gata să alerge să le asculte.

Astfel s'ar ajunge trei scopuri: Scopul întâi — conform statutelor — Societatea ar trînge parale; al doilea: Societatea ar crea un început de teatru românesc; al treilea toți fruntașii noștri Români din Ungaria și Ardeal și Banat s'ar întruni odată pe an și s'ar cunoșce și ar trăi zile de fericiore cum am trăit la Abrud.

Să aduc o pildă. E cunoscută censura strictă din Germania. Mergând până la absurditate cu morala ei, ea interșicea reprezentarea multor piese moderne. Autorii lor s'au văduț siliți să recurgă atunci la următorul mijloc: au format nisce Societăți („Litterarische Gesellschaften“) cu nu număr restrîns de membri și în aceste societăți își reprezentau piesele. Deóre-ce își angajau cei mai buni actori și erau conduse de cei mai buni sciitori, societățile acestea au ajuns la o mare înflorire. Legea nu dă drept censurei să se amestece în Societăți private și în reprezentații de diletanți.

Decî: Semper est modus in rebus!

Încenarea unui astfel de ciclu de reprezentații nu-i greu. Bine înțeles s'ar cere înainte de toate ca Comitetul central să se înmulțesca cu un membru. Se va alege un bărbat pricepător, cu plată bună, care nu va avé alta de lucru, decât să arangieze aceste reprezentații. Am avé atunci de pildă în séra dintăi un concert, la care se vor invita unul dintre cele trei coruri mari ale noastre (Dima, Mureșianu sau Vidu) și artiștii noștri cântăreți, în séra a doua se vor invita tinerii noștri poeți Ardeleni, cari vor ceti din opurile lor, ér în séra a treia, de s'ar întâmpla ca să fie de față un Notara, un Brezeanu, un Toneanu, o Românească, étă că am puté asista la reprezentațiă unei „Năpaste“ și a unui „Conu Leonida față cu reacțiă“, în loc de reprezentații teatrale de diletanți, al oăror farmec și plăcere sunt gustate aprôpe exclusiv de cei cari jôcă teatru și de părinții lor. Disertații folositoare încă s'ar puté ține, în ori-ce cas ele ar fi mai la locul lor decât în ședințele adunării. Astfel s'ar ajunge frumosul rezultat, că s'ar puté ați fru-

măsa noastră limbă și fermecătoarele noastre cântări răsunând și în Ardeal în hainele artei. Tinerii noștri artiști ar fi cunoscuți și opurile poezilor noștri ar fi cetite mai cu drag de aci înainte.

Vénarea după membri noi n'ar trebui să se facă cu atâta zel. Dacă mergem de pildă la anul la Șimleul Silvaniei, nu cerem să strângem atâtea parale, cât ospitalitate, frumoasă ospitalitate, care e decorațiunea Românilor.

Și astfel am avé în fiă-care au o sâp-tămână de sârbări, cu corul ar veni o mulțime de tineri și tinere, ca să-i asculte ar veni alții, lumea s'ar cunoșce și s'ar îmbrățișa cu drag, căci unde e tinerețe e și voia bună și veselie!

Depestraje.

Omorul politic din București.

(Stefan Mihăileanu și țiarul său „Peninsula Balcanică“.)

Puțini sunt Români cari, având deplină încredere în vitalitatea neamului românesc, își jertfeso odihna, munca, tot, pentru realizarea idealurilor naționale; între acești puțini ocupa loc de frunte Stefan Mihăileanu.

Născut la 1859 în Ochrida, a făcut clasele primare în orașul său natal. Adus în țară cu mai mulți tineri macedoneni, și-a făcut cursurile liceale ca bursier la Sf. Sava, ér după-ace a terminat literele a funcționat ca profesor la liceele Lazăr și Sf. Sava, unde funcționa chiar acum. Afară de licența în litere, a mai luat de curând și licența în drept.

De o natură foarte veselă, el nu avea decât prietini între colegi și totă viața lui nu vorbea de alt-ceva, decât de înălțarea nămului macedo-român și nu se gândea decât la întărirea elementului românesc din Macedonia în potriua Grecilor și Bulgarilor.

„Peninsula Balcanică“, scrisă aproape exclusiv de dânsul, dădea mereu pe față toate machinațiunile panbulgăresci și în spețial un articol, scris nu de mult în „P.B.“ în acest sens, i-a făcut pe Bulgari să-i jure morțea.

Reproducem aci articolul, care a provocat răsbunarea comitetului secret de sub comanda supremă a lui Saratof, publicat în Nr. 22 al „Peninsulei Balcanice“.

Situația Armanilor în Bulgaria.

Un răsbouă cumplit, sâlbatic, s'a declarat în contra seminției armănesci în mediul principat dela sudul Dunării. Dânic armănească, lovită cu lașitate, simte distrugătoarele lui efecte; dânic 'are de înregistrat nouă prigoniri, nouă atacuri, nouă spoliațiuni, care-i periclitéză nu numai avutul dobândit cu sîrguitoare muncă, ci și viața.

După spoliațiuni nerușinate sâvrșite cu mâna armată, în mieđul țilei, de câtră o bandă de bandiți, spolierea oficială a unui guvern criminal prin gonirea de prin sate a Armanilor într'un termen de o mînimă scurtă. Etă acum și nouă atacuri, nouă omucideri.

La 10 ale curenteii Lunii, în mieđul țilei, organul comitetului macedonean, nemernicul armău Ciolacof, atacă în magazinul d-lui Ghachi Trifon pe d. Todî Caragea. Șese glonțe a tras, două n'au nimerit ținta, trei au lovit victima în brațe, unul în piept. În stare desprătată murîndul a fost transportat la spital, ér criminalul, prins de astă unică și singură dată, a fost trimis la închisoare. Póte că calitatea-i de armău va contribui ca să plătescă cu viața-i de nimic rușinea adusă nămului și îngrozitoarea-i crimă.

Mai dâunâți Gheorge Leacu și femeia sa au plătit sanghinarului comitet omia de a fi fost armău;

Aromânii de prin sate au fost spoliați de trimișii comitetului, însoții de comandantul gendarmeriei, ca să esecute ordinele adevăratului dictator din Bulgaria; acum și Todî Caragea plătesce aceeași crimă. Se repetă crimele cu o iuțelă amenitoare, și totuși nici o lege, nici o putere a poreolitului Stat nu vine să ocrotescă pe cei ce au dreptul la protecțiune!

S'a omorit odinioară o femeie cântăreță: energia reprezentantului austro-ungar a trimis la ștrâng pe un prefect și pe un adjutant al Principelui de paradă. Adevărul este, că pe atunci încă exista o lege în Bulgaria, Saratof nu usurpase încă pu-

terea principiară. Astăzi 'atât Turcia, o putere mare, cât și România, privesc cu mâinile încruciate la sângerosele scene ale căror victime sunt supușii lor. Să tragă spada? — Nu. Ci să rupă relațiunile cu statul anarchic și să incredințeze ocrotirea supușilor lor unui stat, care este în măsură să introducă legalitatea în acest oraș de brigandă organizați politicesce.

Părăsiți în voia întâmplării, în prada pumnațelor și a glonțelor oficiale, ce faceți voi, Armânii? Veți purta arme, ca să vă apărați? Dér, pentru Dumnezeu, chiar dacă ați răpune pe mercenarul asasin, care vă atacă, nu aveți nici măcar siguranța unei singure țile: a murit unul, va veni altul; ați fost jăfuiți în de-ajuns pentru ca cu sudorea vóstră să se recruteze mii de asasinii. Și apoi v'ați măsurat viața cu un asasin; cumpăna nu este dréptă. Viața a fiă-căruia din voi prețuesce de mii de ori mai mult, decât aceea a asasinilor, cari vă atacă.

Mântuirea vóstră nu póte fi decât doborîrea unor miserabili pentru cari morțea este o binefacere, faceți responsabil de toate acestea pe stăpânii lor, pe cei ce-i înarméză, pe cei ce rabdă.

Să bage bine de sémă membrii guvernului bulgar: rabdarea are și ea o limită. Sângele pe care îl varsă cere răsbunare și amar va fi de dânsii și de întreaga țară când fiă-care va căuta să-și faoă singur dreptate, cum póte și cât póte.

Tot în acest număr a mai publicat regretatul Mihăileanu și un articol scris în limba franceză, în care se arată, că alături de guvernământul constituțional după marginea statelor civilisate ale Europei, mai există un altul mai puternic, reprezentat de membrii comitetului revoluționar. Alături de prințul Ferdinand, suveran după constituție, mai este un altul mai puternic, a cărui acțiune se bucură de cea mai deplină libertate: și acesta este Saratof, adevăratul și realul stăpân al Bulgariei.

SCIRILE ȚILEI.

— 26 Iulie v.

Evreii întorși în România s'au prezentat c'un spor însemnat la număr. Diarele de dincolo ne spun, că s'a constatat din partea autorităților române, că un număr de 467 de Evrei din Ungaria au încercat să se străcure în țară cu emigranții înapoiati din Budapesta și Viena și că ei au fost reespedați. Faptul acesta e de mare preț pentru a pune în lumină adevărată strigătele și țipetele infernale ale foilor jidano-maghiare, că Evreii din România ar fi atât de persecutați, încât emigranții mai bine ar preferi morțea, decât să se întorcă érași acolo. Și etă-i, că nu numai s'au întorși, ci au dus cu ei aproape 500 de coreligionari din „fericită“ Ungaria ca contrabandă. Să mai țic, că nu-i șiret Evreul?

De trei-ori grindină. Din comuna Siciu, în Sâlagiu, ni-se scrie cu data de 6 August n.: „După ce în 28 Maiu n. c. grindina urmată de o plôia torențială ne devastă hotarul comunei, în 30 Iulie n. c. la 1 óra d. a. o nouă calamitate se descărcă asupra noastră, cădând o grindină mare ca alunele și lipsită de plôia, ér în 5 August n. la 4 óre d. a. o plôia torențială amestecată și acesta cu grindină, deși mai măruntă cevași ca cea dintâiu, a nimicit cucuruzele și sâmnaturile de primăvară total. E caracteristic, că toate trei furtunile și-au urmat calea pe aceeași liniă, ca și cum și elementele naturii s'ar fi conjurat a prăpădi ținutul acesta.“

Ciuma. Din Hamburg se telegraféză, că pe o corabiă de acolo s'a ivit un cas suspect de ciumă. S'au luat toate măsurile de apărare.

— „Timpul“ din București aduce scirea, că ministerul român al afacerilor străine a fost înscințat, că la Londra s'au constatat în mod oficial două casuri de ciumă pe bordul corăbiei engleze „Roma“, care intrase în port.

Sora lui Eminescu, dâma Aglaia, soția căpitanului de infanterie Garais, a încetat din viață la 30 Iulie n. c. în Cernăuți, strada Transilvaniei Nr. 34. Înmemntarea s'a făcut în ziua de 1 August

s. n. la 5 óre d. a. Defuncta este originară din România, de lângă Botoșani. Se măritase după profesorul dela pedagogiul din Cernăuți Ioan Drogli, care a fost un șir lung de ani inspector școlar la Suceva, ér după morțea acestuia deveni soția locotenentului Garais, astăzi căpitan la un regiment de infanterie din Galiția. Imbolnăvindu-se ceru a fi transferată numai decât la Cernăuți, unde după un morb foarte lung și grav a trecut la cele eterne.

Cununie. Ni-se anunță cununia d-lui Liviu Vârvoiu, cleric din diecesa Lugoșului, cu d-ra Cornelia Itul, fiica d-lui preot Ioan Itul din Hățegel. Cununia se va sâvrși Duminecă, în 12 August n. c. în biserica gr. cat. din comuna miresei.

Un nou sat românesc se va inaugura în delta Dunării în cursul acestei săptămâni în mod solem; el se numesce „Floriile“ la mila II a brațului Sulinei, adeoă cu o milă mai la vale de satul „Carmen-Sylva“. Acesta este al nouălea sat înființat în delta Dunării, județul Tulcea, de câtră d-l prefect Ioan Nenițescu.

O baionetă ca parafulger. Din Nizza se anunță următorul cas póte unic în felul său până acum: Alaltăeri s'era era un timp furtunos și fulgerile șerpuiau asupra orașului. Un soldat, care ținea pază cu baioneta pe pușcă înaintea unei casarme, deodată aruncă pușca la o parte și el cădu în altă parte, vâetându-se cât îl lua gura. La strigătele desperate al nenorocitei sentinele, soldații de pază alergară, să dea ajutor camaradului lor. Aceștia, după-ace aflară, că nenorocitul e greu rănit la picior, l'au trimis îndată la spital. Aci medicul a constatat, că soldatul a fost lovit de fulger, care fusese atras de baioneta de pe pușcă și apoi s'a lăsat în jos pe țeva pușcei, arđându-i piciorul, pe care sta răzimată pușca. După părerea medicului, soldatul a avut noroc cu baioneta, căci alt-fel era omorit. În cazul acesta baioneta a servit ca parafulger.

Anarhiștii amenință. Din Paris se scrie, că președintele camerei comerciale de acolo, Legrand, a primit țilele acestea o epistolă, prin care un necunoscut îi aduce la cunoscință, că în timpul cel mai apropiat anarhiștii vor da în aer palatul camerei comerciale. Examinând poliția scrisoarea, spre marea-i surprindere s'a constatat, că ea sémână cu epistola de amenințare, ce s'a fost adresat Șahului Persiei, cu o ții înainte de atentat. Cercetările continuă cu cea mai mare energie.

Ceaiul și nebunia. În Anglia era răspândită părerea, că beutura necumpătată este cauza pentru care institutele de alienați devin ții de ții mai impopulate. Acum însă în Scoția a apărut un raport oficial, după care beutura necumpătată de ceai, ce au obiectuit-o în Scoția cu deosebire femeile, contribuie în mare măsură la răspândirea nebuniei. — Raportul spune, că copii mici, pe care mamele lor din iubire și cruțare îi nutresc cu ceai și cu pâne, nebunesc cu deosebire mai ales la etatea mai matură. Un lucru însă încă nu este constatat: anume, dacă efectul este a se datori ceaiului ori dora materiei prin care eventual se face mai plăcut gustul acestei beuturi?

Răsbouă în China.

Li-Hung-Ciang — trăesce.

Scim, că o telegramă din Shanghai a fost răspândită fama, că vice-regele Li-Hung-Ciang s'asinuic. Acum tot din Shanghai se anunță biroului „Reuter“, că scirea despre sinuciderea lui Li-Hung-Ciang nu se confirmă.

Ambasadorii.

„Newyork World“ a primit următoarea telegramă dela Li-Hung-Ciang: Guvernul a dat ordin, ca funcționarii de pozițiune înaltă să transporteze sub pază militară corpul diplomatic din Peking la Tien-Cin, prin ceea-ce devine de prisos înaintarea mai departe a trupelor aliate.

De altă parte se vestesce din Washington, că dacă guvernul chinez nu va

satisface pretensiunea guvernului american de a sta în legătură nemijlocită cu ambasadorul din Peking, Mac Kinley va ordona să plece în China o mare putere armată, care să siléscă autoritățile chineze de a împlini pretensiunea Statelor-Unite.

Înaintarea aliaților.

Soiri telegrafice din Shanghai și Tien-Cin constată unisono, că trupele aliate au început înaintarea spre Peking. 15,000 japoneși înaintéză în marș forțat și se crede, că pela jumătatea lui August ei vor ajunge în Peking.

Principele Tuan a dat ordin dispunând trupelor și Boxerilor să desfășure cea mai mare rezistență față cu trupele aliaților.

Intr'aceea se anunță din Cifu, că o mare luptă ar fi fost lângă Peicang, în care aliații ar fi pierdut 1200 ómeni, mai ales Ruși și Japonesei.

ULTIME SCIRI.

Milano, 7 August. Bresci a descoperit pe mai mulți complici și a istorisit și cum s'a încheiat complotul. În Roma au fost arestați 52 anarhiști.

Shanghai, 7 August ambasadorii și toți ceilalți europeni au plecat în 2 August sub escortă dela Peking spre Tien-Cin.

Constantinopol, 7 August. În Stambul s'au afișat placate, prin cari se amenință Sultanul, că va fi asasinat; în urma acesta au fost deținuți numeroși oficeri și funcționari.

DIAMANTE.

Mine de diamante în China. —

A. Fauvel, fost multă vreme în slujbă la vămurile chineze, a ținut o conferință la Societatea Geografică din Paris despre minele de diamant în provincia Șang-Tung. Încă dela 1872 aflase dela mandarinii, că diamantele întrebunțate de giangii în Peking și de lucrătorii de porțelan, se aduc din Șang-Tung. Chinesii temându-se de năvălirea străinilor, ascund aceste mine. Ei nu știu lucra cu diamantele, de aceea le întrebunțéză cum le găsesc, ba chiar le și sfărîmă pe cele prea mari, după a lor părere! Etă cum fac pentru a-le culege. Tóamna după ce încetéză ploile de vară și riurile și pârăele cu diamante aproape au secat, se încălță cu un fel de papuci de pae și umblă prin mal. Diamantele se înfig în talpa papucilor și apoi, după ce ard papucii, aleg din cenușă diamante.

O frumoasă anecdotă despre politetă japoneză. O veselă întâmplare ne istorisesc Victor de Cottens în „Soir“, din incidental visitei prințului Cotohito la Paris. Anecdota e astăzi proverbială în cercurile diplomatice din Paris. Era puțin înainte de esoposiția din 1867. O deputațiune japoneză veni la Paris, ca să trateze pentru alegerea a câte 3 porturi libere dintre porturile franceze și japoneze. Tratările urmară în mod foarte politicos. — „Alegeți ții Japonia, noi alegem după d-vóstră“. Ministrul francez al afacerilor streine numi 3 porturi: Yokohama, Yeddo și Han-Yang. Ambasada nu făcu nici o obiecțiune și cu „surisul sceptic și inteligent al japonesului“ plecă în patriă. Puțin timp după acesta Japonia anunță, că primesce alegerea Franciei și că la rândul ei alege porturile Le Havre, Marseille și Southampton. „Southampton!“ Diplomații francezi riseră de simplitatea acestor japoneși: — Dér Southampton e în Anglia, voi suflete inocente! „Noi o scim prea bine“ răspunde ambasadorul japonez „dér și Han-Yang e în Corea!“.

Fotografia cu colorii. — [Lippman, celebrul inventator al unui fel de fotografie cu colorii, anunță într'o conferință, că metoda s'a simplificat așa de mult, încât nu mai e departe vremea când ori-ce amator va puté fotografia lucrurile și ființele așa cum sunt, cu colorile lor adevărate.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Mair.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,**

se pot procura următoarele cărți:

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cărțica de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă. *Ediț. IV corectată.* Gherla. Prețul unui es. în păreți tari colorați . . . 35 cr. (+ 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. *Edițiunea IV.* Gherla. Conține peste 334 pag. Legată costă 50 cr. (+ 5 cr. porto.)

Micul mărgăritar sufletesc, cărțica de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Legată costă 22 cr. (+ 3 cr. porto.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onoarea Precăratei Feciore Maria, pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 20 cr. (+ 3 cr. porto.)

Predici pe toate Duminecile și sâmbătorile de peste an, Vul. I. de *Em. Eiferterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românesce din numărösele sale scrieri. Are 250 pag. Prețul (4 lei) . . . 1 fl. 50 cr.

De același autor a apărut Vol. II. cu **„Predici ocazionale și funebre“**, care se estinde pe 220 pag. și conține predicii multe pentru cununii, și diferite ocazii (la sântirea de biserică, la instalări de parochii, la prezentarea pentru prima-ora a preotului în parochii etc. et.) Peț. 1 fl. 70 cr.

Cuvântări bisericesci pe sâmbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitular *Ioan Popu*. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sâmbători. Conține vre-o 400 pag. Prețul (în loc de 2 fl.) prin postă . . . 1 fl. 60 cr.

Cuvântări funebre și iertăciuni pentru diferite cazuri de moarte, întocmite de *Ioan Popu*. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predice pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christe*. Conține predicii dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predici pentru Dumineci de *Iustin Popiu*, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. Format mare de 500 pag. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

„Carte de Rugăciuni, cereri și laude“ spre folosul și mângăierea sufletelor creștinesce. Conține 201 pag.

Prețul: legat simplu 80 b.
„ leg. în pânză 1 cor. 60 b.
„ „ în piele și aurit 3 cor. 20 b.
„ „ în catifea cu copcii și cu cruce 7 cor. — b.

„Pomenirea Prea on. brău. al Preasântei de Dumneșu născătoare, seosă din antologion său minei și tipărită cu litere“. Pag. 16. Prețul 20 bani.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 August 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.55
Renta de corone ung. 4%	90.75
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.75
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	98.95
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.75
Bonuri rurale ungare 4%	91.25
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	158.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.—
Renta de argint austr.	97.55
Renta de hârtie austr.	97.15
Renta de aur austr.	115.90
Losuri din 1860.	133.75
Acții de-ale Băncii austro-ungară	17.11
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	685.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	664.25
Napoleonilor	19.33
Mărci imperiale	118.50
London vista.	243.05
Paris vista	96.60
Rente de corone austr. 4%	97.60
Note italiene	90.45

Cursul pieței Brașov.

Din 8 August 1900.

Fiancota rom. Cump. 19.08 Vënd.	19.12
Argint român. Cump. 18.80 Vënd.	18.90
Napoleonilor. Cump. 19.28 Vënd.	19.32
Galbeni Cump. 11.30 Vënd.	11.40
Ruble Rusesce Cump. 127.— Vënd.	—
Mărci germane Cump. 58.50 Vënd.	—

Lire turcesce Cump. 10.70 Vënd. —
Scriș. fonc. Albina 5% 100.— Vënd. 101.—

De arândat!

Móra de măcinat cu două pietri, mânăta cu apă din Bran (Pórta) situată la poziția cea mai de frunte în Bran, unde se află o populațiune de 10 mii locuitori este din **1 Noemv-re a. c. de dat în arândă pe 3, resp. 5 ani.**

Doritorii de a o arânda se se adreseze la proprietarul ei **Ilariu Plotogea**, paroch în Tohanul-nou (p. u. Ô-Tóhán.) (1041,1--3.)

Nr. 159—900.

Publicațiune de licitațiune.

Biserica română gr.-or. cu hramul Sft. Nicolae din Brașov-Scheiș și biserica cu hramul Sft. Adormiș din Brașov-Cetate **vënd pe cale de licitație**, prin oferte verbale și în scris, următoarele **parcele, locuri de clădire**, cari constituie proprietatea lor și se află în Brașov-Blumena între stradele Nouă a isvorului (prin care merge Tramwaiul) și Calea fabricicei, și a nume:

1) Parcela cu nr. XII în estensiune de 889 m² cu fl. 1 50, ca preț de strigare.

2) Parcela cu nr. XIII, în estensiune de 1180 m² cu fl. 2.— ca preț de strigare.

Licitațiune pentru vinderea celor două parcele se va ține în **15 August st. n. la 9 ore a. m.** în cancelaria Eforiei școlelor centrale române gr. or. din loc, unde și până atunci se pot vedea planul și condițiunile de licitațiune.

Până în **14 August st. n.** se pot face și înainta Eforiei școlare oferte în scris provădute cu 10% din prețul oferit ca vadiu, și declarațiunea, că cunoșce și se supune condițiunilor de licitațiune.

La dorința cumpărătorului jumătate din prețul de cumpărare i-se poate lăsa ca împrumut întabulat pe parcela cumpărată cu 6% interese anual.

Brașov, în 4 Agust n. 1900.

Eforia școlelor centrale române
1049.2—3.

Nr. 6176—1900.

PUBLICAȚIUNE

După ce în urma decisiunii din partea tribunalului de administrațiune ces. reg. ung. din 4 Maiu a. c. Nr. 10174—1900, au de a fi adaugate din partea proprietarilor caseilor toate plățile primite dela chiriași pentru instalarea apeductului (nu darea de apă) iluminarea de nopțe, transportarea gunoiului ș. m. la chiriile stipulate cu chiriași locuințelor, și a se și fasiona; și că acele plățiri formeză baza pentru socotela dărei de casă,— se provocă acei proprietari de case, cari în sensul ordinațiunii din partea direcțiunii financiare din 13 Iulie a. c. Nr. 24539—1900 au întrelăsat a fasiona aceste venit laterale în côlele de fasiona pentru darea de casă pe anii 1899, 1900 și 1901 înmanuate: a inscrie aceste venit laterale negreșit la subscrișul oficiul orășenesc de dare, unde se capetă și côlele de fasiona până în **16 August a. c.**; cu atât mai mult, pentru că în cas decă proprietarii caselor nu vor fasiona aceste venit laterale și aceta ținere în secret se va afla din partea direcțiunii financiare, se va introduce în contra lor cercetarea din oficiu pentru prescurtarea venitului statului.

Brașov, în 31 Iulie 1900

1025 3—3. *Oficiul orășenesc de dare*

Sz. 279—1900.
bvégrh.

Arverési hirdetmény.

Alolirt bírósági végrehajtó az 1831 évi LX. t. cz. 102 §-sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 1899 évi 2581. számú végzése következtében Dr. Turcu János ügyvéd által képviselt „Farnica“ tak. pénztár javára Popp Josif és társ. ellen 140 korona s jár. erejéig 1899 évi Október hó 28-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felül toglalt és 630 koronára becsült következő ingóságok u. m.: lóvak, kukoricza, széna és egyéb tárgyak nyilvános. árverésen eladának.

Mely árverésnek a sárkányi kir. járásbíróság 1899. évi V. 53/8 számú végzése folytán 140 kor. — fil. tőkekövetelés, ennek 1897. évi június hó 5-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 81 kor. 34 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Al.-Komána község házánál leendő eszköziésére **1900. évi Augustus hó 14-ik napjának délelőtt 8 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102 §. értelmében ezek javára is elrendelitetik.

Kelt Sárkányban, 1900 évi Augustus hó 3-ik napján.

Gámentzi János,
kir. bírósági végrehajtó.

Ciasornice de părete cu musică

este ultima novitate în fabricația ciasornicilor.

Aceste ciasornice în miniatură franțuzescă, are lungime de 69 cm. — Castenul este acurat ca desemnul, din lemn de nuc natural, lucit, cu sculpturi aurite, și **la fiecare oră cântă** cele mai frumoșe marșuri și piese de dans.

Prețul cu ambalajii și espedat franco numai 9 fl.

Tot acelaș ciasornic fără musică, dar care bate jumătățile și orele întregi, pachetat în lădița și trimis franco numai 6 fl. 80 cr.

— Se garantéză mersul acurat pe minută. —

De ore-ce sunt ajustate fórte elegant, se poate considera ca o mobilă frumoșă.

— Se trimite numai cu rambursă. —

Dacă nu convine, se poate returna și se restituie bani, de aceea nu e nici un riscio.

— Catalog ilustrat despre lanțuri, inele, ciasornice etc. gratis și franco. —

JOSEF SPIERING,
VIENA, I. Bez. Postgasse nr. 2. 6—10.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandata postale.

Domnii cari se vor abona din nou, se binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciureu și la Eremias Nepoții.